

Η πρώτη ενέργεια του σοβιετικού καθεστώτος, μόλις στερεώθηκε στην εξουσία, ήταν να υπογράψει ανακωχή με τη Γερμανία, έστω και με απώλεια εδαφών. Στη συνέχεια, ο Λένιν προχώρησε στην οργάνωση των σοβιέτ και στις μεταρρυθμίσεις της νέας κοινωνίας, ενώ ο Λέων Τρότσκι (1879 - 1940) οργάνωσε τον κόκκινο στρατό. Το νέο σύνταγμα της χώρας ήταν έτοιμο στις 10 Ιουλίου του 1918. Στο μεταξύ, σ' ολόκληρη τη χώρα είχε ξεσπάσει η αντεπανάσταση.

Στη διάρκεια του πολέμου, 35.000 Τσέχοι του αυστριακού στρατού είχαν συλληφθεί αιχμάλωτοι και βρίσκονταν στη Ρωσία. Ο ηγέτης των Τσέχων εθνικιστών, Θωμάς Μάζαρικ (1850 - 1937), που λίγους μήνες αργότερα επρόκειτο να γίνει ο πρώτος πρόεδρος της ανεξάρτητης Τσεχοσλοβακίας, συμφώνησε με τους Σοβιετικούς ν' απελευθερωθούν οι αιχμάλωτοι και να ενταχθούν στον στρατό της Αντάντ, ενισχύοντας το δυτικό μέτωπο. Η μεταφορά θα γινόταν με τον υπερσιβηρικό σιδηρόδρομο ως το Βλαδιβοστόκ. Από εκεί, με πλοία, θα μεταφέρονταν στη Γαλλία, παρακάμπτοντας την εμπόλεμη Ευρώπη. Όμως, οι Τσέχοι, όταν πήραν τον οπλισμό τους, συνασπίστηκαν με τους οπαδούς του παλιού καθεστώτος και τους αντικομμουνιστές: Τους λευκούς, όπως ονομάστηκαν σε αντιδιαστολή προς τους κόκκινους μπολσεβίκους.

Μια λευκή εξέγερση στην Ουκρανία και κάποιες αψιμαχίες με τους Τσέχους, στον δρόμο για το Βλαδιβοστόκ, έδωσαν την αφορμή στα σοβιέτ να επιβάλουν τον στρατιωτικό νόμο (Μάιος του 1918). Στη Σαμάρα, μετέπειτα Κουιμπίτσεφ, στον μέσο Βόλγα, μια αντεπαναστατική κυβέρνηση σχηματίστηκε στις 4 Ιουλίου του 1918. Στις 10 του μήνα, ίσχυσε το νέο σύνταγμα αλλά οι λευκοί προέλαυναν σ' όλα τα μέτωπα και βάδιζαν εναντίον του Αικατερίνεμπουργκ, μετέπειτα Σβερντλόφσκ, στους ανατολικούς πρόποδες των Ουραλίων, όπου βρίσκονταν περιορισμένοι ο πρώην τσάρος Νικόλαος και η οικογένειά του. Στις 16, οι λευκοί βρίσκονταν έξω απ' τα τείχη. Το σοβιέτ της πόλης αποφάσισε την εκτέλεση της τσαρικής οικογένειας. Τουφεκίστηκαν την ίδια μέρα. Η πόλη έπεσε στις 25. Τον Αύγουστο, νέα αντεπαναστατική κυβέρνηση σχηματίστηκε στο Ομσκ της Σιβηρίας, ενώ οι Τσέχοι βάδιζαν στη χώρα των Τατάρων. Συναντήθηκαν με τον κόκκινο στρατό του Τρότσκι στην πόλη Καζάν, κοντά στον Βόλγα. Νικήθηκαν και υποχώρησαν στη Σιβηρία, μαζί με τους λευκούς συμμάχους τους.

Ο καυτός Νοέμβριος του 1918 έπεισε νικητές και ηττημένους του Α' Παγκοσμίου πολέμου πως ο μπολσεβικισμός ήταν μια διαρκής απειλή για τη διαμορφωνόμενη τάξη στην Ευρώπη. Ο Λένιν άλλωστε, διαλαλούσε πως ο Σοβιετική Ένωση ήταν η σπίθα που δημιούργησε τη μεγάλη φωτιά. Άγγλοι, Γάλλοι, Γερμανοί κι Αμερικανοί, αλλά και Ιάπωνες κι Έλληνες και Σέρβοι και Φιλανδοί, βάλθηκαν να τελειώσουν με την «κομμουνιστική παρένθεση».

Στις 19 Νοεμβρίου του 1918, αρχηγός των ενωμένων αντεπαναστατών ανακηρύχτηκε ο ναύαρχος Αλεξέι Κολτσάκ (γεννήθηκε, το 1875). Η αντεπανάσταση οργανώθηκε. Στα τέλη του 1918, τα σοβιέτ είχαν ν' αντιμετωπίσουν πολλαπλά μέτωπα: 40.000 Γάλλοι, Έλληνες, Σέρβοι και Πολωνοί κυρίευσαν την Οδησσό κι ένα κομμάτι της Κριμαίας, στα νότια. Από το Βορρά, προέλαυναν 20.000 Άγγλοι κι Αμερικανοί. Στη Σιβηρία, δρούσαν οι Τσέχοι και 70.000 Ιάπωνες κι Αμερικανοί. Στο εσωτερικό, οι λευκοί αντεπαναστάτες. Μάχες αμφίρροπες διαδέχονταν η μια την άλλη. Στις αρχές του 1919, οι Σοβιετικοί ήταν αποκλεισμένοι παντού. Μια διάσκεψη ναυάγησε, επειδή δεν προσήλθαν οι λευκοί, ενώ η Αγγλία ξόδεψε 100.000.000 λίρες στην προσπάθεια να συντριβούν οι μπολσεβίκοι. Ο πόλεμος πήρε τη μορφή σύγκρουσης ανάμεσα στον καπιταλισμό και τον κομμουνισμό. Αυτό ήταν που έσωσε τα σοβιέτ.

Ο Μάρτιος του 1919 υπήρξε καθοριστικός. Με πρωτοβουλία του Λένιν, οργανώθηκε η 3η (Κομμουνιστική) Διεθνής ή Κομιντέρν, όπως ονομάστηκε. Σκοπός της η αλληλοβοήθεια των κομμουνιστικών κομμάτων, στην προσπάθειά τους ν' ανατρέψουν τον καπιταλισμό. Όργανό της το διεθνές συνέδριο των κομμουνιστών. Θα διαρκούσε ως τις 11 Ιουνίου του 1943, οπότε διαλύθηκε για να διευκολυνθεί η συνεργασία της εμπολέμης Σοβιετικής Ένωσης με τους δυτικούς συμμάχους. Ταυτόχρονα, το κομμουνιστικό κόμμα ανοίχτηκε και δέχτηκε αθρόες εγγραφές μελών: Δεν ήταν λίγοι αυτοί, που έβλεπαν τους μπολσεβίκους ως πατριώτες και τους λευκούς ως προδότες, που συμμαχούσαν με προαιώνιους εχθρούς.

Στο αντίπαλο στρατόπεδο, τον Μάρτιο του 1919, ο Κολτσάκ προέλαυνε ακάθεκτος στον Βόλγα. Τον ίδιο μήνα, οι Γάλλοι ναύτες στασίασαν στον Εύξεινο Πόντο: Δεν θα συνέχιζαν τον πόλεμο εναντίον των προλεταρίων αδερφών τους. Οι Γάλλοι αποχώρησαν και μαζί τους έφυγαν και όλοι οι ξένοι που βρίσκονταν στο μέτωπο του Νότου. Ο Κολτσάκ έμεινε χωρίς υποστήριξη. Νικήθηκε οικτρά τον Μάιο στον ποταμό Ουράλη. Οι Τσέχοι τον εγκατέλειψαν και γύρισαν στην πατρίδα τους. Στη Σιβηρία, το μέτωπο νέκρωσε. Όμως, ο στρατός της Αντάντ εξακολουθούσε να μάχεται στο πλευρό των λευκών, στον Αρχάγγελο της Βόρειας θάλασσας. Κι ο στρατηγός των λευκών, Αντώνιος Ντενίκιν (1872 - 1920), τον Οκτώβριο βρισκόταν 300 χλμ. από τη Μόσχα που ακόμα κι ο Λένιν θεωρούσε χαμένη.

Οι αποφασιστικές μάχες δόθηκαν τον Νοέμβριο του 1919. Ο κόκκινος στρατός διέλυσε τις δυνάμεις του Ντενίκιν, που έφυγε στην Κωνσταντινούπολη κι από εκεί στην Ουγγαρία, όπου πέθανε. Στις 10 του μήνα, στο Ιρκούτσκ, ο αρχηγός της αντεπανάστασης, Κολτσάκ, συντρίφτηκε κι αιχμαλωτίστηκε. Τουφεκίστηκε, στις 2 Φεβρουαρίου του 1920. Οι δυνάμεις της Αντάντ, στον Βορρά, απωθήθηκαν ως την Εσθονία. Η οριστική αντεπίθεση των μπολσεβίκων ξεκίνησε το 1920. Στις 15 Αυγούστου, έφτασαν έξω από τη Βαρσοβία. Στις 31 Οκτωβρίου του 1920, ολόκληρη η απέραντη χώρα ελεγχόταν από τα σοβιέτ. Ήταν, όμως,

καταστραμμένη. Η κρίση έφερε την εξαθλίωση του 1921. Ακολούθησαν έξι σκληρά χρόνια, ώσπου η Σοβιετική Ένωση ν' ανορθωθεί, μόλις το 1927. Όμως, ο Βλαδίσμηρος Λένιν είχε πεθάνει από τις 21 Ιανουαρίου του 1924. Η Σοβιετική Ένωση άντεξε έως τις 31 Δεκεμβρίου του 1991.

(τελευταία επεξεργασία, 28.4.2009)